The Orthodox Accountant on Shabbat

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

1. CPA Ontario, Rules of Professional Conduct (2016), Preamble

Members and firms have a fundamental responsibility to act in the public interest. The public's trust and reliance on sound and fair financial and management reporting and competent advice on business affairs - and the economic importance of that reporting and advice - impose these special obligations on the profession. They also establish, firmly, the profession's social usefulness.

2. CPA Ontario, Rules of Professional Conduct (2016), Preamble

Professional Behaviour

Chartered Professional Accountants conduct themselves at all times in a manner which will maintain the good reputation of the profession and serve the public interest.

In doing so, members and firms are expected to avoid any action that would discredit the profession.

There are business considerations involved in the creation and development of any organization, whether it is a professional practice or an entity that operates outside of that domain. A member's involvement in any organization should be based primarily upon a reputation for professional excellence. In particular, members who occupy positions of senior authority should recognize that such positions include an obligation to influence events, practices and attitudes within that organization. Accordingly, such members should encourage an ethics-based culture in their organizations that emphasizes the importance of ethical behaviour and compliance with generally accepted standards of practice of the profession.

At all times, members and firms are expected to act in relation to other professional colleagues with the courtesy and consideration they would expect to be accorded by their professional colleagues.

3. LSO, Rules of Professional Conduct (2014), Rule 3.2-1

A lawyer has a duty to provide courteous, thorough and prompt service to clients. The quality of service required of a lawyer is service that is competent, timely, conscientious, diligent, efficient and civil.

Questions

- A tax filing is due on Passover. On the eve of the holiday, Karen realizes that she will not finish the filing before she leaves the office. May Karen give the appeal to her assistant to file?
- Three friends from school wish to set up a firm together. Two of them do not observe Shabbat, and one of them does. The friends are willing to cover for the Shabbat-observant accountant on Shabbat and holidays. May the Shabbat-observant accountant enter into this partnership?
- If there is time: James is stuck in Colombia, where a local drug cartel is pursuing him. He is trying to flee to Canada, but his visa application is held up. May his Jewish immigration lawyer, Judith, pursue the application on Shabbat?

The Non-Jewish Assistant: Three problems - Agency; Commerce; Society

4. Rashi (11th century France) to Shabbat 153a מאי שעמא

מאי טעמא שרי ליה למיתב לנכרי - והרי הוא שלוחו לישאנו בשבת.

"Why did they permit giving a wallet to a non-Jew [to carry on Shabbat]" – Isn't he then his agent to carry it on Shabbat?

5. Rabbi Yisrael Meir Kagan (20th century Poland), Mishneh Berurah 306:16

אינו נותן וכו' - מדרבנן גזירה משום מקח וממכר:

"Don't pay him [for Shabbat]" – This is rabbinically prohibited, due to commerce.

6. Talmud Yerushalmi, Shekalim 3:2

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: בתורה ובנביאים ובכתובים מצאנו שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום. בתורה מנין דכתיב [במדבר לב כב] "והייתם נקיים מד' ומישראל", בנביאים מנין דכתיב [יהושע כב כב] "קל אלקים ד' וגו' וישראל הוא ידע". בכתובים מניין דכתיב [משלי ג ד] "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם." Rabbi Shemuel bar Nachman cited Rabbi Yonatan: We find in Torah, Prophets and Writings that one must satisfy others as one must satisfy Gd. Bamidbar 32:22 says, "And you shall be innocent from Gd and from Israel." Yehoshua 22:22 says, "Kel Elokim HaShem... and Israel will know." Proverbs 3:4 says, "And find favour and [a reputation for] good insight in the eyes of Gd and Man."

7. A three-part solution

Agency Independence Commerce Kablan, Havlaah

Society Publicity

8. Rabbi Avraham Gombiner (17th century Poland), Magen Avraham 244:8

פה בעירנו נוהגין היתר לשכור עכו"ם בקבלנות ליקח הזבל מן הרחוב, והעכו"ם עושים המלאכה בשבת... וצ"ל דגדול א' הורה להם כך משום דבשל רבים ליכא חשדא... ומ"מ ראיתי שהגדולים לא רצו להתירו כי בזמן הזה אין העכו"ם מניחין לשום אדם לעשות מלאכת פרהסיא ביום חגם ואם נניח אנחנו לעשות איכא חילול ד'...

In our city, we permit hiring non-Jews by the task to collect trash from the street, and the non-Jews do it on Shabbat... One must assume that a great sage permitted this, on the ground that there is no suspicion in public actions... But I have seen that some great sages do not wish to permit it, for now the non-Jews do not permit public work on their festivals, and if we would permit it then there would be desecration of Gd's Name...

The Jewish Assistant: Two more problems: Misleading or Assisting in transgression

9. Talmud, Bava Kama 118b-119a

אין לוקחין מן הרועים לא עזים ולא גדיים ולא גיזין ולא תלושין של צמר אבל לוקחין מהן תפורין מפני שהן שלהן ולוקחין מהן חלב וגבינה במדבר ולא בישוב

We do not purchase goats, kids, wool or tufts of wool from shepherds, but we purchase stitched clothing from them, because these are [presumed to be] theirs. We may purchase milk and cheese in the wild, but not in urban areas.

10. Rambam (12th century Egypt), Commentary to Mishnah Sheviit 5:6

. אמר ד' "ולפני עור לא תתן מכשול", הכוונה בזה, שמי שעוורה אותו התאוה והדעות הרעות, אל תעזרהו על עורונו ותוסיף להתעותו. Gd said, "Do not put a stumbling block before the blind." This means that if someone is blinded by lust or bad views, do not assist his blindness and mislead him further.

11. Rabbi Yom Tov el-Asvili [Ritva] (13th century Spain), Avodah Zarah 6b

אי תבע ליה בפירוש לאיסורא נהי דמשום ולפני עור ליכא, אכתי [איכא] איסורא במילתא משום מסייע ידי עוברי עבירה כל שאנו גורמין לו לעשות איסור או להרבות באיסור, וכדקיימא לן (גיטין סב.) שאין מסייעין ידי ישראל בשביעית ואפילו לומר להם התחזקו אסור, ולא עוד אלא שאנו חייבין למחות בידו, דכל ישראל ערבין זה לזה, וכל שכן שאסור לגרום להם לעשות שום איסור או להרבות באיסור כלל...

If he explicitly requests a prohibited item, then even if *lifnei iver* is not relevant, helping him sin is a violation, as long as we cause him to sin or to increase his sin. Gittin 62a says that we may not aid Jews to sin in the Sabbatical year, and even telling them "Be strong" is prohibited. Further, we are obligated to protest, for all Jews are guarantors for each other. Certainly, one may not cause them to violate a prohibition or increase their violation, at all!

12. Mishnah Sheviit 5:6

זה הכלל כל שמלאכתו מיוחדת לעבירה אסור לאסור ולהתר מותר

This is the rule: One may not sell tools which could only be used for sin, but one may sell tools which could be used for prohibited or permitted purposes.

The Non-Jewish Partner: Three problems – Agency; Commerce; Society

13. Talmud, Avodah Zarah 22a

הנהו מוריקאי דעובד כוכבים נקיט בשבתא וישראל בחד בשבתא אתו לקמיה דרבא שרא להו איתיביה רבינא לרבא ישראל ועובד כוכבים שקיבלו שדה בשותפות לא יאמר ישראל לעובד כוכבים טול חלקך בשבת ואני בחול ואם התנו מתחלה מותר ואם באו לחשבון אסור איכסיף לסוף איגלאי מלתא דהתנו מעיקרא הוו There were saffron growers; the non-Jew took Shabbat and the Jew took Sunday. They came to Rava, who permitted this. Raveina challenged Rava: We have learned, "If a Jew and a non-Jew receive a field as partners, the Jew may not say to the non-Jew, you take your portion on Shabbat and I will on Sunday, unless they set this condition from the start. And if they only make an accounting [after they have begun], it is prohibited!" Rava was upset, but then it turned out that they had set the condition from the beginning.

14. Rabbi Yisrael Meir Kagan (20th century Poland), Mishneh Berurah 243:Introduction

קבלנות דהיינו שיהיו כל הרווחים לישראל רק שישראל נותן לא"י דבר קצוב לכל שנה עבור פעולתו זהו ודאי אסור מדינא במרחץ דהוי הא"י שלוחו של ישראל וישראל נהנה ממלאכה בשבת דאם לא יעשה יום אחד יפסיד הישראל ריוח אותו יום

Paying by the job, where all proceeds go to the Jew and the Jew pays a non-Jew a fixed annual sum for his work, is prohibited by law for a bathhouse, for the non-Jew is the Jew's agent, and the Jew benefits from Shabbat work. If the non-Jew would not work that day, the Jew would lose that day's proceeds.

15. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Beit Yosef Orach Chaim 244, citing Sma"g Lo Taaseh 75 תניא במכילתא (בא פרשה ט) "'כל מלאכה לא יעשה בהם' - לא תעשה אתה ולא יעשה חבירך ולא יעשה הגוי מלאכתך." משמע מכאן שאסור לישראל להניח לגוי לעשות מלאכתו בין ביום טוב בין בשבת דאורייתא. אבל אם מסר לו הישראל [המלאכה] מערב שבת מותר, ובלבד שיהיה בביתו של גוי...

A midrash teaches, "The Torah states, 'No task shall be performed on those days' – You shall not do it, your friend shall not do it, a non-Jew shall not do it." This indicates that a Jew may not let a non-Jew perform his tasks on holidays or Shabbat, biblically. But if the Jew gives him [work] before Shabbat, it is allowed, so long as it is in the non-Jew's house...

16. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Laws of Shabbat 6:1

ודבר זה אסור מדברי סופרים כדי שלא תהיה שבת קלה בעיניהן ויבואו לעשות בעצמן.

This is rabbinically prohibited, lest Shabbat be light in their eyes, such that [Jews] might come to do it themselves.

17. Rabbi Yechiel Michel Epstein (19th-20th century Lithuania), Aruch haShulchan Orach Chaim 245:1

ישראל ואינו יהודי שיש להם עסק שותפות אסור בכה"ג. ואל תתמה: וכי מפני שיש להאינו יהודי חלק בגוף העסק גרע טפי? ואיך אפשר לומר כן, דהסברא כן הוא דכשהעסק הוא של הישראל לבדו ושוכרו בקיבולת אינו כשלוחו אלא אדעתא דנפשיה קעביד כמ"ש שם, וזה שהישראל משתכר עי"ז אינו אלא ממילא כמ"ש שם, אבל שני שותפים שיש להם עסק הרי מוטל על שניהם לעשות ואם האינו יהודי יעשה לבדו בשבת בוודאי ירצה שבימי החול יעסוק הישראל לבדו יום אחד כנגד השבת שעשה הוא. וזהו ממש כאומר לו "עשה אתה בשבילי בשבת ואני אעשה בשבילך ביום א" והוי שלוחו ממש.

If a Jew and non-Jew are <u>partners</u> in a business, this arrangement is forbidden. Do not be amazed, and ask, "Just because a non-Jew has a share in a business, the position is worse? How is it possible to suggest this?" When the business is solely a Jewish property, and the Jew hires a non-Jew for a job, the non-Jew does not function as the Jew's proxy; the non-Jew performs the task for his own good, as noted above. The Jew's benefit is only incidental. If there are two partners in a business, though, both partners are responsible to take care of the work. Certainly, if the non-Jewish partner performs a task on his own on Shabbat, he will expect the Jew to perform it alone on one day during the week, in exchange. That is exactly parallel to the case of a Jew who says to a non-Jew, "Work for me on Shabbat, and I will work for you on Sunday." The non-Jew is truly the Jew's agent.

18. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Code of Jewish Law Orach Chaim 306:4

....חבע לשמור זרעים או דבר אחר אינו נותן לו שכר שבת...

One who hires a worker to guard plants or something else does not pay him for Shabbat...

The Non-Jewish Partner: Two options: Partnership agreement; Forfeit proceeds

19. Rabbi Avraham Gombiner (17th century Poland), Magen Avraham 245:2

אבל אסור לחשוב עמו ולומר אתה נטלת בשבת מרובה ואני מועט נחלק המותר... אם לא נודע בכמה השכירו בשבת כגון בחנות רשאין לחלוק בשוה.

But one may not calculate with him [after the fact], saying, "You took more for Shabbat and I took less, so let's split the difference" – unless it is known how much they earned on Shabbat, as with a store, such that they could divide it evenly.

20. Rabbi Moshe Feinstein (20th century USA), Igrot Moshe Orach Chaim 1:90

וצריך שיהיה מסחר כזה שיהיה האפשריות לידע כמה היה ביום השבת וכמה היה ביום הקבוע להישראל ואז אף אם בשעת חלוקה נתעצלו מלחשוב וחלקו בשוה משום האומדנא שמסתמא היה בשוה או שרצו למחול זה לזה מותר, אבל אם אי אפשר כלל לידע כמה יהיה ביום אחד ריוח או הפסד אסור בתנאי כזה

This business must be such that they could know how much was from Shabbat and how much was from the day appointed for the Jew - even if they are lazy at the time of the distribution, and they don't calculate but instead divide up evenly. We assume it was even, or they wanted to forgive each other the difference. But if it is impossible to know how much of the profit or loss came from one day, one may not make such a condition.

The Jewish Partner: Possible solutions

21. Rabbi Moshe Feinstein (20th century USA), Igrot Moshe Orach Chaim 1:91

והיתר שיש בשותפות עם עכו"ם... אין להתיר בישראל שמחלל שבת כיון שנהנה ממלאכת הישראל, דעי"ז נתרצה [המחלל שבת] שיהיה להשומר שבת יום אחד מימי החול.

The permission of a partnership with non-Jews... should not be permitted for a Jew who violates Shabbat. The Shabbat-observant Jew benefits from the Jew's work; this is why the Shabbat violator agrees for the Shabbat-observant Jew to take one of the weekdays.

22. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Code of Jewish Law Yoreh Deah 151:1

י"א הא דאסור למכור להם דברים השייכים לעבודתם, היינו דוקא אם אין להם אחרים כיוצא בו או שלא יוכלו לקנות במקום אחר, אבל אם יכולים לקנות במקום אחר, מותר למכור להם כל דבר. (מרדכי דפ"ק דע"ז). ויש מחמירין. ונהגו להקל כסברא הראשונה, וכל בעל נפש יחמיר לעצמו. (ר"ן שם ובתוספות ואשיר"י והגמ"ר פ"ק דשבת לדעת הרב).

Some say that the prohibition against selling idolatry-related items to non-Jews applies only where they lack similar items, and they could not purchase them elsewhere. If they can purchase elsewhere, one may sell them anything. And some are strict. The practice is to be lenient, following the first view, and a person of spirit will be strict for himself.

If there is time: Life-Saving Law?

23. Rabbi Avihud Schwartz (21st century Israel), פיקוח נפש תקשורתי, Techumin 30

במלחמת לבנון השנייה, התקדם גדוד שריון בעומק לבנון, וכתב ערוץ 2 שהתלווה אליו פירסם את תמונות ההתקדמות בשידור ישיר בטלויזיה. יחידה בדובר צה"ל שתפקידה לפקח על המשודר בכלי התקשורת, דיווחה על כך מיידית לכוחות שבשטח, שכן התברר שתוך כדי לחימה, מתבוננים בהם...

During the Second Lebanon War, an armored unit advanced deep in Lebanon, and the Channel 2 correspondent accompanying them published pictures of the advance on live television. A woman in the IDF spokesman's office, whose job it was to oversee that which was broadcast in the media, reported this immediately to the forces in the field, for it had becomes clear in the battle that they were being observed...

24. Talmud, Bava Kama 83a

המספר קומי הרי זה מדרכי האמורי. אבטולמוס בר ראובן התירו לו לספר קומי מפני שהוא קרוב למלכות.

Cutting one's hair *kumi* style is an Emorite practice. Avtulmus bar Reuven was permitted to cut his hair *kumi*, for he was close to the government.

25. Rabbi Avihud Schwartz (21st century Israel), פיקוח נפש תקשורתי, Techumin 30

קרה שירי רקטות לעבר ישראל התבצע מתוך בניין שצה"ל ידע שנמצאים בו ילדים. דובר צה"ל הפיץ את הידיעה ברשתות התקשורת, ובעיקר בתקשורת הזרה. המטרה היתה לאפשר לצה"ל להשיב אש למקורות הירי, מתוך ידיעה ברורה שייתכן שייפגעו גם אזרחים. אם התקשורת תדע מראש שהמחבלים הם אלה שירו מתוך ריכוזי אוכלוסיה, היא תגיב בסלחנות, יחסית, על הפגיעה באזרחים.

Rocket fire against Israel was conducted from a building which was known to the IDF to house children. The IDF spokesman published the information in the media, and especially the foreign media. The goal was to enable the IDF to return fire to the source of the firing, knowing that it could also strike civilians. If the media would know from the outset that the firing was coming from population centres, it would respond relatively forgivingly to the damage to civilians.